

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **T. P.**, nar. X
státní příslušnost Běloruská republika

a
žalobce: **S. P.**, nar. X
státní příslušnost Běloruská republika
oba bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023 a č. j. OAM-964/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023 se ruší v části neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-964/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023 se ruší v části neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žaloba se v části neudělení humanitárního azylu žalobcům zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023 a rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-964/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023, jimiž bylo o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 9. 2025, (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.
2. Žalobci namítají, že napadená rozhodnutí nevychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro jeho vydání. Napadená rozhodnutí dle žalobců nereagují na výhrady obsažené v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 21 Az 8/2024-66 ze dne 11. 11. 2024. Dle žalobců není z podkladů zřejmé, co přesně běloruský režim vnímá jako protistátní či kriminální a nelze tak určit, zdali se to nějak týká žalobců. Žalobci také v souvislosti se skutkovým stavem namítají, že žalovaný dostatečně nezvážil problémy, kterým mohou žalobci čelit při návratu do Běloruska vzhledem ke svému dlouhodobému pobytu v zahraničí. Poukazují rovněž na nedostatečné objasnění konkrétního průběhu výsledků a jejich dopadů na žalobce, přičemž připomíná, že tak může dojít k prozrazení statusu žalobců jakožto žadatelů o mezinárodní ochranu či jejich příbuzenství s držiteli mezinárodní ochrany. Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný dle žalobců není schopen tyto informace opatřit, žalobci odkazují na použití zásady „v pochybnostech ve prospěch žadatele“.
3. Žalobci dále tvrdí, že žalovaný nedostatečně zohlednil jejich příbuzenství se X, který se v roce X zúčastnil protestů, přičemž namítají, že i oni mohou být ohroženi jako příslušníci sociální skupiny, kterou je zde ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 7. 2025, č. j. 33 Az 2/2025 rodina. Žalobci také namítají, že se žalovaný, i přes výše popsané rozhodnutí Městského soudu v Praze, při posuzování udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu nedostatečně věnoval dlouhodobosti pobytu žalobců v ČR a nemožnosti jeho opětovného získání, neboť žalobci jsou občany Běloruské republiky. Dle žalobců jejich dlouhodobý pobyt v ČR v kombinaci s jejich integrací do české společnosti, přítomností jejich rodiny, jejíž pomoc budou s přibývajícím věkem více a více potřebovat, a také nemožností získat standartní pobytové oprávnění, představují důvod hodný zvláštního zřetele.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný uvádí, že zohlednil pokyny soudu a shromáždil relevantní a aktuální informace k situaci v zemi původu žalobců. Žádosti žalobců o mezinárodní ochranu vnímá jako účelové, vedené snahou si v ČR zlegalizovat pobyt. Napadené rozhodnutí je tak věcně správné, zákonné a plně přezkoumatelné.
5. Ze správních spisů žalobců plyne následující.
6. Žalobci podali dne X žádost o udělení mezinárodní ochrany, z důvodu, že ve vlasti panuje obecně špatná situace a v ČR mají rodinu, přičemž v Bělorusku nemají nikoho. Žalobce uvedl, že by chtěl v ČR žít, ale jejich žádostem o vízum a trvalý pobyt nebylo vyhověno, a proto požádal o azyl. Žalobkyně se nad to obává zatčení, neboť byla aktivní na sociálních sítích.
7. Rozhodnutími žalovaného ze dne 13. 2. 2024, č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-2023 a č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-2023, nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana z důvodu

absence azylově relevantních důvodů a účelovosti jejich žádostí. Rozsudkem Městskému soudu v Praze č. j. 21 Az 8/2024-66 ze dne 11. 11. 2024 byla obě rozhodnutí zrušena, neboť závěr o absenci azylově relevantních důvodů přijatý správním orgánem nebyl dostatečně podložen informacemi o zemi původu vztahujícími se k obavám žalobců z pronásledování z důvodu příbuznosti žalobců s poživateli doplňkové ochrany. Soud uložil žalovanému, aby obstaral zprávy o zemi původu vztahující se k zacházení s osobami, jejichž příbuzným byla v jiné zemi udělena doplňková ochrana, a také aby obstaral informace o tom, jaké osoby jsou v zemi původu bezpečnostními orgány předvolávány včetně důvodů a frekvence tohoto předvolávání a případných postihů, které by těmto osobám hrozily. Dále se dle soudu správní orgán nedostatečně zabýval naplněním pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“, a to v souvislosti s posuzováním humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Soud podotkl, že se správní orgán nijak nezabýval skutečností, že jsou žalobci blízcí důchodovému věku, nehodnotil ani dlouhodobost jejich pobytu v ČR, či ztíženou možnost žalobců požádat po návratu do země původu o pobytové oprávnění v ČR, teprve poté bude možno učinit závěr o existenci azylově relevantních důvodů.

8. Žalovaný vydal nová rozhodnutí dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-963/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023 a č. j. OAM-964/ZA-ZA11-ZA06-R2-2023, těmito rozhodnutími však nebyla žalobcům mezinárodní ochrana opět udělena.
9. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
10. Podle § 3 s. ř. *„nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“*
11. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že je cizinec pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
12. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu: *„Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
14. Podle ustanovení § 23c zákona o azylu *„podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména a) žádost o udělení mezinárodní ochrany a údaje k jejímu doplnění, b) protokol o pohovoru, c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.“*
15. Soud se primárně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti a nedostatečného doplnění podkladů v rozporu s § 78 odst. 5 s. ř. s. a pokynem rozsudku č. j. 21 Az 8/2024-66, jimiž je vázán nejen žalovaný, ale i soud v dalším řízení (NSS č. j.: 9 As 66/2023–72: *Krajský soud je při opakovaném posuzování stejné věci vázán svým dříve vysloveným právním názorem, a to bez ohledu na konkrétní senát, kterému byla věc přidělena [§ 78 odst. 5 soudního řádu správního]. To platí za předpokladu, že se v období mezi jeho jednotlivými rozhodnutími nezměnily skutkový nebo právní stav věci ani soudní judikatura pro krajský soud závazná.*). Pokud měl žalovaný za

to, že závěry soudu, které vedly ke zrušení jeho rozsudku, jsou nezákonné, měl podat kasační stížnost. Jelikož nedošlo ke změně skutkového nebo právního stavu, je dříve uvedenými závěry soudu vázán soud i nadále.

16. Rozsudkem č. j. 21 Az 8/2024-66 soud žalovanému vytknul, že se u humanitárního azylu dostatečně nezabýval naplněním pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ vzhledem k věku žalobců, délce jejich pobytu v ČR a ztížené možnosti požádat po návratu do vlasti o pobytové oprávnění v České republice. Žalovaný v novém rozhodnutí přihlédl k věku a zdravotnímu stavu žalobců – žalobci sice jsou blízko důchodového věku, ale jsou zdravotně v pořádku, žalobce pracuje a žalobkyně pečuje o X. V případě návratu žalobců do země původu by jejich X nezůstala bez pomoci při péči o X, neboť žije s partnerem. Žalobci v zemi původu mohou bydlet ve vlastním bytě a zároveň zde mají příbuzné. Žalobce má nárok na důchod z Ruska a žalobkyně může dle svého tvrzení pracovat na farmě. Jakkoli si žalobci z důvodu dlouhodobého pobytu vytvořili v ČR rodinné a sociální zázemí, nejedná se dle žalovaného o mimořádnou událost ve smyslu § 14 zákona o azylu a odkázal na rozsudky NSS č. j. 4 Azs 47/2004 -60, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. j. 5 Azs 311/2020 – 29. Jakkoli se žalovaný výslovně nevypořádal s pokynem soudu ohledně ztížené možnost návratu žalobců do ČR z důvodů pobytových restrikcí občanů BLR a RF, má soud za to, že daná okolnost neudělení povolení vstupu je součástí zásahu do rodinného a soukromého života, se kterou se žalovaný vypořádal. Námitka o nesplnění pokynu soudu ohledně humanitárního azylu je nedůvodná.
17. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného ohledně humanitárního azylu, že žádný z důvodů tvrzených žalobci nepředstavuje „případ hodný zvláštního zřetele“ pro který by bylo „nehumánní“ azyl neposkytnout. Jak již zdůraznil žalovaný v napadených rozhodnutích, zachování rodinných vazeb mezi takové případy obecně nelze počítat. Z judikatury NSS vyplývá, že humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut a je koncipován jako dobrodíní státu, a nikoli jako právo žadatele na přiznání azylu (viz rozhodnutí NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 55, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 92, ze dne 2 9. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 31). Žalobci nejsou co do zdravotního stavu ani materiálního zajištění závislí na pobytu v ČR, vzhledem k jejich zdravotnímu stavu jsou způsobilí si dané potřeby zajistit i v zemi původu, kde mají zázemí vlastního bydlení i přítomnost příbuzných. Bez ohledu na okolnost, že žalobkyně pečuje o vnoučata, nelze mít naopak za to, že ostatní členové rodiny jsou závislí na žalobcích, neboť o vnoučata pečuje jejich matka s partnerem. Zásah do rodinného života jako takový, bez přítomnosti zásadní závislosti v péči o členy rodiny, není okolností, která by měla založit důvody pro přiznání humanitárního azylu. Otázku slučování rodin zákonodárce omezil na žadatele o azyl za stanovení podmínek v § 13 a 14b) zákona o azylu, které žalobci nesplňují. V této souvislosti soud poukazuje na změnu zákona o azylu, dle které od 1. 10. 2025 česká právní úprava nadále nezná institut humanitárního azylu, čím stát projevil vůli nadále humanitární azyl neudělovat. Soud dodává, že ztíženou možnost požádat po návratu do země původu o pobytové oprávnění v ČR mají žalobci od roku 2022, přičemž dlouhodobý pobyt byl žalobcům zrušen již kolem roku 2019. V rozsahu neudělení humanitárního azylu soud neshledává nezákonnost, proto v této části žaloby zamítl se zřetelem ke změně zákona o azylu, kdy nadále dle zákona nelze udělit humanitární azyl.
18. Rozsudkem č. j. 21 Az 8/2024-66 soud žalovanému vytknul, že se z podkladů rozhodnutí *není vůbec patrné, jakému možnému riziku čelí po návratu do Běloruska osoby, jejichž blízcí*

příbuzní obdrželi v zahraničí mezinárodní ochranu, zároveň není zjevné, jací občané jsou po návratu vyslýcháni bezpečnostními orgány a jak důkladně (žalobci přitom žijí v České republice takřka desítky let, což by evokovalo zvýšené riziko výsledků). Při podrobném výsledku používajícím nátlakové metody se přitom nelze spokojit s konstatováním, že údaje o mezinárodní ochraně jsou důvěrné a není přiměřeně pravděpodobné, aby jimi běloruské orgány disponovaly; při nátlakovém výsledku naopak nelze vyloučit donucení k prozrazení statusu žadatele o mezinárodní ochranu, resp. blízkého příbuzného poživatele doplňkové ochrany. V daném ohledu bude tedy třeba došetřit obavy žalobců z pronásledování (příp. též vážné újmy) kvůli příbuznosti s poživateli doplňkové ochrany; pokud by různé indicie nasvědčovaly důkladným výsledkům s velkým procentem navrátilců, bude třeba znovu a podrobněji posoudit i obavy ze samotného podání žádosti o mezinárodní ochranu. Zároveň soud konstatoval usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 83/2022-23, dle kterého není podle dosavadní judikatury zdejšího soudu, která průběžně vychází z dostupných zpráv o Bělorusku, přiměřeně pravděpodobné, že by neúspěšní žadatelé o azyl v zahraničí byli po návratu nějakým způsobem postihováni podle zákona č. 71-3 ze dne 15. 12. 2005 a čl. 369-1 běloruského trestního zákoníku (zavedení trestného činu diskreditace republiky, tj. poskytnutí vědomě lživých údajů o politickém, ekonomickém, sociálním, vojenském nebo mezinárodním postavení Běloruské republiky, cizímu státu, zahraniční nebo mezinárodní organizaci). Tato judikatura však připouští výjimky, a to právě v případech, kdy se jedná o osoby, které by mohly být pro režim nějakým způsobem „zajímavými“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, sp. zn. 7 Azs 57/2009), tedy např. **kdy jsou policejní orgány informovány o skutečnosti, že stěžovatel požádal v České republice o mezinárodní ochranu, kdy se po stěžovateli vyptávají lidé v civilním oblečení, rodičům vyhrožují a sledují je (rozsudek ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 Azs 42/2008-125).** Žalovaný tak měl dle rozsudku zajistit podklady, ze kterých bude zřejmé, zda žalobcům z důvodu jejich dlouhého pobytu hrozí v zemi původu výslech, jakou intenzitou je daný výslech veden a zda v případě prozrazení statusu žadatele o mezinárodní ochranu, resp. blízkého příbuzného hrozí žalobcům pronásledování. Z rozsudku není zřejmé, zda soud požadoval doplnění skutkového stavu v souvislosti s možným výsledkem při přechodu hranic nebo následně během pobytu na území Běloruska. Je nutné mít za to, že takto soud požadoval v obou případech, tedy nejen při vstupu na hranicích, ale i následně při pobytu navrátilce v Bělorusku.

19. Žalovaný opřel závěry napadeného rozhodnutí o nové podklady: Informace OAMP Bělorusko: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 27. 5. 2025, Informace OAMP Bělorusko: Počty migrantů z/do Běloruska, Kontroly na běloruských hranicích s EU, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Sledování běloruských občanů pobývajících v zahraničí ze dne 7. 3. 2025. Zároveň opatřil podklady týkající se azylového statusu X a provedl se žalobci doplňkové pohovory. X byla prodloužena doplňková ochrana pouze z důvodu překážky při vycestování vzhledem k ochraně rodinného života, nebezpečí újmy ji již nehrozí. X byla v Polsku udělena doplňková ochrana výlučně z důvodu bezpečnosti a politické situace v Bělorusku, aniž by z polského rozhodnutí vyplývalo, že by X vyvíjel jakoukoliv protirežimní činnost, pouze nesouhlasí s událostmi po prezidentských volbách v roce X. Dle žalovaného X dle tvrzení žalobců vycestoval nejen kvůli režimu, ale především z ekonomických důvodů. Žalobcům kromě účasti syna na protestech po volbách v roce X není známa jiná politická aktivita X, který v zemi pobýval bez jakýchkoliv potíží do roku X. X tak neměl v Bělorusku potíže kvůli dlouhodobému pobytu žalobců.
20. Na základě Informace OAMP Bělorusko ze dne 7. 3. 2025 má žalovaný za to, že s vysokou mírou pravděpodobnosti žalobci nebudou po návratu čelit problémům kvůli doplňkové

ochraně dětí nebo dlouhodobého pobytu, neboť se žádných protestních akcí neúčastní, nejsou politicky aktivní. Ani X žalobkyně nečelí žádným problémům ze strany státních orgánů, přestože žalobci/žalobkyně požádali o mezinárodní ochranu již v roce X a dlouhodobě se zdržují v zahraničí.

21. K otázce výsledků na hranicích žalovaný na základě informace OAMP konstatoval, že osoby dlouhodobě pobývající v cizině mohou být na hranicích podrobeny kontrole a v případě nezávislých novinářů, aktivistů a kritiků režimu může dojít k zatčení. Žalobci však nebyli politicky aktivní a vůči režimu nevystupovali. Pouze dlouhodobý pobyt není brán jako přestupek a údaje o mezinárodní ochraně jsou důvěrné a není přiměřeně pravděpodobné, že by běloruské orgány jimi disponovaly. Zároveň žalobci mohou využít hraniční přechody s Ruskou federací, kde takové kontroly nejsou.
22. Soud považuje srovnávací argumentaci žalovaného o absenci ústrků X žalobkyně za přílehu v rozsahu postavení osob v Bělorusku, jejichž příbuzných dlouhodobě pobývají v zahraničí. Pokud X žalobkyně nejsou pronásledovány z důvodu dlouhodobého pobytu žalobkyně, shodně lze předpokládat, že takto nebudou pronásledováni ani žalobci z důvodu pobytu jejich X v zahraničí. Soud však v rozsudku č. j. 21 Az 8/2024-66 žalovanému uložil také zjištění, jak je přistupováno k osobám, které mají v zahraničí příbuzné s udělenou a běloruskému režimu známou mezinárodní ochranou. Z ničeho neplyne, že by běloruské represivní orgány měly mít informace o udělení mezinárodní ochrany X žalobkyně nebo že žalobci požádali o azyl. Srovnání s příbuznými žalobců v Bělorusku ve vztahu k žalobcům tak nic nevypovídá o požadavku soudu na zjištění přístupu režimu k azylovému řízení v zahraničí. Žalovaný se nijak nevyjádřil k požadavku soudu na postavení žalobců v případě podlehnutí nátlaku a vyzrazení vedení jejich azylového řízení nebo udělení mezinárodní ochrany jejich potomkům. Odkaz na důvěrnost údajů azylového řízení nic nevypovídá ve vztahu k tvrzené obavě z výsledku a vyzrazení údajů samotnými žadateli, přitom v rozsudku č. j. 21 Az 8/2024-66 shodnou argumentaci žalovaného soud odmítl. V této části žalovaný nedostal povinnosti mu uložené rozsudkem č. j. 21 Az 8/2024-66. Daná vada by nevedla ke zrušení rozhodnutí pouze tehdy, pokud by žalovaný prokázal v souladu s pokynem soudu, že žalobcům nehrozí výsledek, resp. nikoli nátlakovým způsobem, případně že samotné řízení o mezinárodní ochrany nevede v zemi původu k represím, režim nečiní šetření za účelem zjištění údajů ohledně mezinárodní ochrany výsledkem občanů. Obecný závěr o tom, že *zastupitelský úřad nemá informace o možném postihu za samotnou žádost o mezinárodní ochranu* soud ve zrušujícím rozsudku odmítl.
23. Požadavek zrušujícího rozsudku na zjištění důkladnosti výsledku vycházel z informace Ministerstva zahraničních věcí (MZV) ze dne 11. 7. 2023, *podle níž zastupitelský úřad nemá informace o možném postihu za samotnou žádost o mezinárodní ochranu, občané jsou však po návratu do vlasti předvoláváni k bezpečnostním orgánům*. Z nově obstarané Informace OAMP Bělorusko ze dne 7. 3. 2025 plyne, že osoby dlouhodobě se zdržující v zahraničí bez ohledu na skutečnost, že nejsou zařazeny v seznamu režimu nepohodlných osob, jsou na hranicích podrobeni důkladné prohlídce a pohovoru bezpečnostních složek. Tvrzení žalovaného o tom, že žalobcům nehrozí výsledek na hranicích, protože nebyli politicky aktivní, je v rozporu s podkladem rozhodnutí. Přitom se jedná o rozhodnou okolnost, jestliže soud žalovanému uložit zjistit, zda žalobci nebudou na hranicích podrobeni během výsledku nátlaku, že uvedou okolnosti ohledně jejich azylového řízení nebo ve vztahu k dětem.
24. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně má možnost se vyhnout kontrolám přechodem hranice mezi Běloruskem a Ruskou federací. Dle Informace OAMP Bělorusko ze dne 7. 3.

2025 na rusko-běloruské hranici systematizované kontroly nejsou. Dle organizace Vjasna jsou kontroly pouze namátkové a lze se jim vyhnout. Naopak dle kontaktní osoby z organizace Běloruský dům přechod dané hranice není odlišný od přechodu s EU. Lze přisvědčit žalobci, že závěr žalovaného o možnosti přechodu z Ruska bez hrozby výsledku žalobců nemá oporu v obsahu správního spisu.

25. Dle Informace OAMP Bělorusko ze dne 7. 3. 2025 navrátilci bez politické aktivity nečelí po návratu *potížím*. Takto stručná informace však nevypovídá o situaci navrátilce, který po nátlaku při výsledku uvedl, že požádal o azyl nebo že jeho X byla mezinárodní ochrana udělena.
26. Vzhledem k tomu, že závěr žalovaného ohledně vyloučení možnosti výsledku na hranicích je v rozporu s obsahem podkladů rozhodnutí, je třeba mít za to, že skutkový stav žalovaný zjistil v rozporu s obsahem podkladů rozhodnutí a dopustil se tím vady skutkového zjištění, která má vliv na zákonnost rozhodnutí, a zároveň v rozporu s § 78 odst. 5 s. ř. s. nepostupoval v souladu s pokynem rozsudku č. j. 21 Az 8/2024-66, proto soud rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s. zrušil v rozsahu neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona o azylu.
27. V novém řízení si žalovaný kromě případných podkladů pro nové rozhodnutí (aktuální informace o BLR) obstará podklady ohledně zájmu běloruského režimu v případě navrátilců, kteří požádali o mezinárodní ochranu. Tedy zda podání žádosti o mezinárodní ochranu je sankcionováno a pokud ano, jaké úkony činí represivní složky pro zjištění, zda navrátilce požádal o mezinárodní ochranu. Pokud žádost o mezinárodní ochranu vede k represím o azylově relevantní intenzitě, bude žalovaný povinen obstarat podklady k formě výsledku navrátilců na hranici nebo až po návratu během pobytu na území se zřetelem k jejich dlouhodobému pobytu v zahraničí. Žalovaný je povinen obstarat podklady, zda při výsledku navrátilců dochází k mučení nebo nepřiměřeného psychického nátlaku či jiného vydírání natolik, aby nebylo po navrátilcích možné požadovat, aby údaje o azylovém řízení v jejich věci nebo jejich X nesdělovali. Obvyklý výslech, byť s určitou mírou nátlaku, nemůže být azylově relevantní, neboť v takovém případě by pouhé vedení azylového řízení automaticky zakládalo nárok na udělení mezinárodní ochrany a bylo by tak sebenaplnující. O případné nepřiměřené formě výsledku navrátilců vypoví údaj o úspěšnosti výsledku navrátilců, zda jsou zjištěny případy navrátilců, kteří po provedeném výsledku uvedli, že požádali o mezinárodní ochranu a z tohoto důvodu byli trestáni nebo jinak postihnuti. Pokud by žadatelé o mezinárodní ochranu nebyli v BLR pronásledováni, potom je nadbytečné zjišťovat, zda jsou navrátilci vyslýcháni za účelem zjištění jejich azylové historie v zahraničí. Podle výše uvedených Informací OAMP v Bělorusku nečelí rodiny těch, kteří se nepodílejí na aktivismu či kritice režimu, nefigurují na žádném z vládních seznamů a ani se neúčastní žádných protestních akcí při svém pobytu v zahraničí, žádným potížím. Což je dle soudu očekávatelné, pokud v zemi nevládne všeobecný teror nebo občanská válka, nýbrž normalizační autoritářský režim, který do sféry svých občanů zasahuje pouze v případě střetu se zájmy režimu, resp. osob z něj profitujících. Dané sdělení Informace však neodpovídá na otázku, zda žadatele o mezinárodní ochranu běloruský režim nepovažuje za hrozbu, vůči které je nutné zasáhnout. Soud má za to, že pokud běloruský režim toleruje dlouhodobý pobyt v zahraničí, bude tolerovat i azylovou historii navrátilce nebo jeho příbuzných, pokud jejich činnost nebude skutečně vůči režimu kritická. Pokud je přípustný volný pohyb osob do zahraničí, musí běloruský režim předpokládat, že část dlouhodobých navrátilců požádalo o azyl. Pokud by měl režim o takový údaj zájem, musel by cíleně

provádět výsledky navrátilců za tímto účelem. Pokud by k takovému postupu docházelo, soud by očekával odraz takového jevu v podkladech o Bělorusku. Absence údaje o takovém jevu v podkladech však není důkazem, že se tak neděje. Domněnku je nutné opřít o relevantní podklad o stavu v Bělorusku, aby se domněnka přeměnila na prokázané skutkové zjištění. Proto bude žalovaný povinen zjistit, zda jsou výsledky navrátilců prováděny cíleně za účelem zjištění azylové historie navrátilců nebo jejich příbuzných. V této souvislosti soud poukazuje na informaci MZV ČR č. j. 114082-6/2020-LPTP ze dne 21. 7. 2020, která se výslovně zabývala otázkou možného pronásledování žadatelů o mezinárodní ochranu v Bělorusku. Zpráva není neaktuální, ale prokazuje, že provedení soudem uložených pokynů je možné.

28. Teprve v případě represivním následků žádosti o mezinárodní ochranu jsou podstatné okolnosti pravděpodobnosti výsledku na hranicích. Přirozeně dané platí i opačně, ale žalobcem shromážděné podklady neprokázaly, že žalobcům nehrozí výsledky na hranicích. Pokud by žalovaný znovu argumentoval bezkontrolním přechodem z RF, bude povinen také uvést, jaké jsou dopravní a „vstupní“ možnosti návratu žalobců do země původu z Ruské federace.
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobci sice měli ve věci úspěch, avšak ani žalobcům a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 2. 3. 2026

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje X.